

Milosrdný Sama?an

Převod materiálu
Jana Hofmanová
Pořadí v lekci
31

Téma

Přiblížit se druhému člověku a být milosrdný má v Božích očích budoucnost.

Cíle

- Děti uslyší podobenství o Sama?anovi a zkusí pojmenovat potřeby a možnosti pomoci ve světě kolem sebe.
 - Děti porozumí, že Ježíš nás vyzývá k milosrdenství, a že milosrdenství se projeví konkrétní pomocí. Právě tak jsou si lidé nejbližší, i když by to byli cizinci.
 - Děti se zamyslí nad situacemi v podobenství a svými zkušenostmi s (ne)pomáháním. Zkusí sami formulovat, proč je podle Ježíše Sama?an bližním, a najdou konkrétní situace, ve kterých jsou (mohou být) sami bližními.
-

Pro učitele

Poznámky k příběhu

- Samotnému podobenství předchází rozhovor se zákoníkem. Výchozím bodem je tu jeho otázka: Co mám v životě dělat, abych měl *podíl na věčném životě*, tj. aby to bylo dobré, aby to bylo správné v Božích očích, smyslu-plné, aby mé konání a můj život měly budoucnost před Boží tváří. (Podíl to je pevná navždy daná část, tak jako pevně dané a neměnné podíly v zemi zaslíbené.)
- Zákoník Ježíše „zkouší“, tzn. ne pokouší, ale ověřuje si, jestli se s ním shodne, porovnává své pochopení Zákona s Ježíšovým učením. A ukazuje se, že se shodnou a navzájem si přitakají.
- Ježíšova odpověď není obecné nařízení dělat paušálně dobré skutky a pomáhat. Ježíš v první řadě odkazuje k plnění Zákona, k „chození podle Boží vůle.“ Zároveň se ovšem dozvídáme, že jde o plnění *podstaty a smyslování Zákona* (ne o „odškrtnutí si“ úkol?), a že podstatou Zákona je láska k Bohu a k bližnímu (shrnuto v „dvojpřikázání lásky“). Podobenství to pak doplňuje a ilustruje — milosrdný a pomáhající cizinec plní Zákon spíše než kněz i Levita, kteří zbitého člověka obejdou.
- *Bližní* je ve Starém zákoně především souvřec, příslušník Božího lidu, tedy někdo, kdo je s námi spjatý skrze víru, tradici, rodinu... někdo ke komu máme nějak blízko. Ostatně takto každá společnost, včetně naší, rozlišuje: my — a ti druzí. Farizeova otázka není tedy nesmyslná ani alibistická; ptá se, kam položit hranici, jak se například zachovat k souvřecům, kteří jsou radikální a neváhají sáhnout k teroristickým akcím, nebo k těm, co kolaborují s Římany. Ježíš však otázku záměrně posouvá k jinému způsobu uvažování: neodpovídá, kdo je ještě (pro nás) bližní a tedy hoden lásky, ale namísto toho ukazuje, kdo (z nás) je bližním tomu, kdo potřebuje lásku. Namísto „Kdo je můj bližní?“ odpovídá „Jdi a buď také bližním tomu, kdo to potřebuje.“
- *Polomrtvý* je prostě nějaký člověk — jediný, o kom nevíme vůbec, co je to za člověka. Může to být kdokoli z nás. Je například mrtvý souhrou okolností, vinou lumpa, možná i vlastní neopatrností — ale to vše je jen první cesta ke smrti — „o zbytek se postarají ti poctiví a slušní, kteří ho tam nechají ležet, protože kdoví, co je to za bezdomovce nebo nekalý živel, slušnému člověku se přece nestane, aby ho někdo přizabil...“ (J. Mrázek)

- *Přepadli ho, obrali, zbili, nechali ležet polomrtvého*; první dva přicházející ho obešli. Přelov?k je tu ve všech případech jen pasivním objektem, s kterým ostatní nějak zacházejí, a on to nemůže změnit. Všimněte si, ve všech těchto případech se mu někdo vzdaluje a opouští ho — opak bližního.
- *Cesta z Jeruzaléma do Jericha* vedla obávanou skalnatou Judskou pouští. Trasa asi 27 km měla velký výškový rozdíl. Přepadení pocestných na této cestě byly podle starověkých spisovatelů časté. (P. Pivočka)
- *Samařan* je ten, kdo není z našich, kdo je vírou a tradicí jinde. V Ježíšově době žili Židé a Samařané relativně v pokoji, ale spíše vedle sebe než spolu v lásce. Samařané mají svůj chrám na hoře Gerizím, v očiích Židů tedy nejsou pravověrní, jsou to dvě skupiny, které se spolu nebaví (viz J 4,9).
- *Kněz a levita* jsou na rozdíl od polomrtvého charakterizováni svou (předpokládanou) zbožností a přístupností k Jeruzalémskému chrámu. Asi jako například farář a ministrant nebo presbyter. Spekulace o tom, že se kněz nesmí rituálně znečistit (což by se stalo, pokud by se dotkl mrtvého), můžeme ponechat stranou, protože šel z Jeruzaléma, tedy jistě ne do chrámu.
- *Byl hnut soucitem* — to je základní moment, který Samařana odlišuje od ostatních. Proto je milosrdný a bližní, proto on je ten, který plní podstatu Božího Zákona.
- *Ošetření olejem a vínem* byla běžná „první pomoc“ — víno by mělo ránu vyčistit, olej je hojivý.
- Oddíl má vyznít jako vybízející: „Jdi a jednej také tak!“

Úskali

Děti před cizími lidmi často oprávněně varujeme, aby se nenechaly nikam zavést, když po nich někdo chce pomoc, nebo jim ji nabízí. Výklad by tedy neměl sklouznout na jedné straně k přesvědčování, že musíme v každém případě vždy a všem pomoci — na druhou stranu bychom se neměli ani zaplést do rozsuzování komu a kdy ještě pomoci, komu ne (podobnost v podstatě mluví i proti tomuto dělení). Bude tedy lépe zděrazňovat konkrétní pro děti bezpečné formy pomoci (např. dítě může zavolat na pomoc rodiče, rozdělit se o svačinu atd.). Nad rizikovými situacemi lze se staršími dětmi prostě přemýšlet a uvědomit si společně jejich komplikovanost — bez nároku stanovit definitivně kdy a komu pomoci a komu nikdy ne.

Nemělo by zapadnout, že Samařanovo jednání je dobré proto, že je dobré v Božích očích (ne že „se nám to zdá dobré“). Zároveň nesmí zapadnout rozhodující moment soucitu. Nejde jen o to plnit bobřiky, protože pomáhat „se má“. V podobnosti je impulsem k jednání soucit a milosrdenství — to patří k Boží vůli pro lidi.

Odkazy

Balcar, David — Gallus, Petr — Šorm, Zdeněk — Férová, Lydie: *Dvakrát m??, jednou v??*. *Průvodce světtem víry pro náctileté. Pracovní listy ke katechezi*. Praha: ČCE, 2012; kap. Přelov?k, pracovní list 3.

Kort, Kees de: *Milosrdný samaritán*. Praha: Biblická společnost ČSFR / Zvon, 1990.

Dickens, Charles: *Evangelium podle Dickense*. Praha: Kalich, 1999; s. 44.

Mrázek, Jiří: *Lukášovská podobnost*. Jihlava: Mlýn, 2007.

Pivočka, Petr: *Dát se pohnout milosrdenstvím*. Dostupné z <http://goo.gl/EmtRoj>.

<http://goo.gl/t17r7C> — pracovní list.

<http://goo.gl/zPGzqM> — obrázek k vymalování.

<http://goo.gl/RrjLEx> — Vincent van Gogh: *Milosrdný (dobrý) Samaritán*.

<http://goo.gl/nPecwP> — zásobárna iluminací, ilustrací a výtvarných děl slavných autorů například d?jinami.

<http://goo.gl/uEZUXm> — bludišť?

<http://goo.gl/WTq0XN> — pořad z cyklu *Biblická pátrání*, celkem cca 15 min., využitelné by mohlo být i samostatné krátké p?evypráv?ní celého p?íb?hu s animací (cca 1 min.), nebo rozhovory se záchraná?em z Asociace samaritán? ?eské republiky a s pracovníkem z centra Nad?je.

Pro d?ti

Pro p?edškolní d?ti a mladší školní d?ti

Pom?cky: postavi?ky (nap?. ty, které se používají na flanelograf, nebo t?eba loutky vyrobené z ponožky atp.), papír a pastelky nebo kostky (na vytvo?ení m?st), p?íp. obrázky situací, z nichž je na první pohled jasné, že n?kdo pot?ebuje pomoc, nebo obrázky z diakonie.

Povídání s postavi?kami nebo s obrázky

Ježíš?v p?íb?h je i pro malé d?ti pom?rn? dob?e srozumitelný. Nesrozumitelné jsou sice rozdíly mezi jednotlivými postavami, tedy to, pro? je Sama?anova pomoc p?ekvapivá, ale v zásad? podobenství funguje i bez tohoto prvku. Situaci m?žeme d?tem p?iblížit tak, že si vezmeme na pomoc postavi?ky nebo loutky.

- *Cesta:* Necháme d?ti postavit z kostek, nebo namalovat dv? velká m?sta — Jeruzalém a Jericho a umístíme je kus od sebe, vysv?tlíme jim, že mezi m?sty vede cesta.
- *Postavy:* Každou postavi?ku nejprve trochu p?edstavíme a pak sehraje její cestu z Jeruzaléma do Jericha, a co se mu p?i cest? p?ihodilo. Postavi?ky necharakterizujeme p?edem ?ernobíle jako hodné a zlé, ale spíš tak, aby bylo parné, že o tom posledním toho t?eba moc nevíme, že od n?ho pomoc moc ne?ekáme.
- *Hlavní moment:* P?i hraní takového „loutkového divadla“ zd?razníme práv? moment soucitu... Sama?an se m?že pozastavit, je mu zran?ného líto, sev?e se mu srdce, p?edstaví si, jakou musí mít zran?ný žíze?... skloní se k n?mu, opatrn? ho zavine do plášt?, ot?e mu o?i, vy?istí rány atd.
- *Propojení se zkušeností d?tí:* P?ipomeneme d?tem, jak se o n? starají rodi?e, když jsou nemocní. P?ipomeneme d?tem, jak se Ježíš dotýkal nemocných.
- *Shrnutí:* Co myslíte, který z t?ch lidí šel do Jericha nejlíp, který šel tak, jak se to líbilo Bohu? (Ten, který pomohl.) B?h nás má rád a rád vidí, když jsme si i my blízko a umíme pomoci jeden druhému.

Stejn? m?žeme p?íb?h p?evypráv?t t?eba podle obrázkové bible, nebo podle p?kných ilustrací Kees de Kort (V mnoha sborech se naleznou tyto malé sešitky od Holan?an?, kdysi distribuované snad zdarma. viz *Odkazy*).

K dotvo?ení

P?edložíme d?tem obrázky r?zných situací, na kterých je na první pohled patrné, že n?kdo pot?ebuje pomoc, mohou to být i obrázky z diakonie atp. Dáme d?tem postavi?ku a necháme je, a? se prost?ídají a hrají Sama?ana, který jde zrovna kolem... (*Pro povzbuzení jim p?edvedeme, jak mohou hrát a mluvit za n?j.*)

Vypráv?ní

Chodíte rádi ven? Projet se na kole, hrát si, t?eba do parku...? U nás je park nejhez?í v lét?. Svítí sluní?ko, v jeze?e kvetou lekníny, d?ti tam jezdí na kolech a kole?kových bruslích, rodi?e se prochází s ko?árkem a na lavi?kách sedí a povídají si babi?ky a d?dové.

Na lavičce u vody sedává obvykle paní Pavlířková. Kdysi uřila ve škole, ale teď už je babičkou, a tak si chodí do parku posedět, něco si přečíst, nebo si popovídat se známými. Skoro každý, kdo projde kolem, ji zdraví, a všichni jí říkají „paní uřitelko“, i když už dávno neuří — asi jí tak prostě vždycky říkat budou, protože tak si ji pamatují.

Paní Pavlířková ráda pozoruje, jak kolem chodí školáci; než jim začnou letní prázdniny, hemží se v parku v houfech a s batohy na zádech. Těší ji, že je tolik dětí slušně vychovaných, a že ji zdraví... na to vždycky dbala: aby děti slušně zdravily, měly úctu a vděly, co se patří.

Asi proto jí není příjemné, že se kolem jiné lavičky v parku, kousek stranou, schází parta větších romských dětí ze sousedství. Pozdraví jen někdo, většinou pobíhají a posedávají na cestě, hlasitě pokřikují, smějí se a není jim rozumět, nebo se dohadují a strkají do sebe. Paní Pavlířková je moc nezná, jen Emila Kovář, to býval prěmřný žák a všude chodil pozdě, ostatní nezná vůbec. Chodí raději jinou cestou. A není sama. Skoro to někdy vypadá, jako by kolem té jejich lavičky byla taková neviditelná zeď. Kdo jde tím směrem, uhne na druhou cestu a jde obloukem — tak to vyhovuje oběma stranám.

Znáte něco podobného? Také je ve vašem okolí někdo, komu se lidé takto raději vyhnou, nebo koho moc neznají a ani znát nechtějí? (*Romové, Vietnamci, Ukrajinci „ti druzí“...*)

V době, kdy chodil Ježíš po Galileji, byly mezi lidmi taky takové neviditelné zdi. Byli tam lidé, kteří byli jiní, než třeba Ježíšovi učedníci. Nikdo netoužil setkat se s nimi a oni se zas nechtěli bavit s nikým z Ježíšova židovského okolí. Jinak se chovali, i na bohoslužby chodili jinam — do Samářska. Proto se jim říkalo Samáři, nebo Samaritáni. Byli to ti druzí, ti cizí — zkrátka, asi by taky byli stranou u své lavičky.

Ježíš jednou vyprávěl učedníkům příběh o tom, jak se pozná, že k sobě lidé nějak patří, že k sobě mají blízko. Co myslíte, kdo byl Ježíšovi blízko? (*Učedníci, Marie, my...?*) Kdo je blízko paní Pavlířkové? Kdo je blízko vám? (*Shrňme, že obvykle se nám blízko zdají prostě ti, kdo s námi mají něco společného, víc je známe, víc jim věříme.*)

Teď si ale poslechneme příběh, který vyprávěl Ježíš: „Jeden člověk šel... (*přetexte L 10,30–35*).“ Co myslíte, kdo z těch lidí byl tomu zbitému opravdu blízko? Proč? (*Zdůrazníme soucit.*) Chcete vědět, jak to bylo ještě dál s paní Pavlířkovou? Stalo se jí něco podobného jako v Ježíšově příběhu... (*Tento zbytek příběhu můžeme a nemusíme přečíst, podle situace a pozornosti dětí...*)

...Paní Pavlířková jednou seděla na lavičce a na klíně měla otevřené Malostranské povídky. Sebělo se to tak rychle, že ani nevěděla, kdo to byl a jak vypadal. Najednou ji zezadu kdosi skočil kolem krku. V jeho ruce se blýsknul něž, vytrhl staré paní tašku, kterou měla položenou vedle sebe, a ji samotnou povalil na zem. Nejhorší ze všeho bylo to leknutí a bezmoc, když stará paní ucítila, jakou má útoník sílu. Zmohla se jen na krátký výkřik, ale to už zloděj i s taškou mizel v dále. Kolem bylo několik lidí, znala je ze školy, z kostela i z parku. Někteří zůstali stát jako opaření, jiní zrychlili krok, aby byli rychle pryč. Paní Pavlířková chvíli bezmocně ležela a pak uslyšela: „Já vám pomůžu, jo? Chytněte se...“ Pomalu otočila hlavu proti slunci a s velkým překvapením poznala Emila Kovářa a ještě jednoho Roma. Překvapilo ji to. Ale kluci dobře věděli, jaké to je, když si na vás někdo dovoluje, bylo jim paní uřitelky líto, a když viděli, co se stalo, nezaváhali ani chvíli. Sice ji nepozdravili, ale pomohli jí posadit se. Pak posbírali popadané věci a Emil sehnal trochu vody na napití a taky na otření špinavých a odřených rukou. Tak mě napadá, co myslíte, co měl Emil společného se Samářanem? (*Nežekaná pomoc, soucit, „cizinec“...*)

Rřzné aktivity

Pokud jsme dětem vyprávěni řetli, můžeme je teď vyzvat k dramatizaci. Mohou si na „divadlo“ vyrobit masky z papíru — třeba z kulatých papírových táček a gumičky.

Vyrobte si Sama?an?v „kuf?ík první pomoci“. D?ti si mohou na p?ehnutý barevný papír nakreslit kuf?ík tak, aby spodní strana byla u p?ehybu — aby vyst?ihnutím vznikl jakoby zavírací kuf?ík. „Otev?ou ho“ a dovnit? mohou nakreslit v?ci, které pomáhají. Mohou to být v?ci, které oni sami mají (tužku — p?j?it kamarádovi, sva?inu — rozd?lit se, kapesné — p?isp?t do sbírky) nebo t?eba léka?ské ná?iní. M?žeme jim t?eba rozdat náplast, kousek fá?e, vaty a mohou si to do kuf?íku nalepit. Bavíme se o tom co tam pro? je.

P?ineste s sebou obvaz a nechte d?ti, a? si vyzkouší, jaké to je n?koho „ošet?it“ a t?eba p?enést jinam. Musejí se zran?ným nakládat šetrn?, poradit si s komplikacemi cestou atd...

Pro starší d?ti

Pom?cky: letáky a obrázky z r?zných za?ízení a organizací zajiš?ujících pomoc (Diakonie, Charita, hospice, záchraná?i, ob?anské poradny atp.), t?eba i úvodní stránky z webových stránek atp. (aby se z toho dalo zjistit, co organizace d?lá).

K *Rozhovoru* lze p?ípadn? použít i video (viz internetové odkazy), k *Práci s obrazem* reprodukce van Goghova Milosrdného Samaritána (viz *Odkazy*).

Rozhovor

P?e?t?te spole?n? podobenství z Bible a ve?te o n?m rozhovor (lze samoz?ejm? vybrat jen n?které z bod? 1–5):

Úvod: Co si asi mysleli kolemjdoucí, kte?í vid?li zbitého? (*Pro práci lze použít „komiks“ z katechetické p?íru?ky Dvakrát m??, jednou v??. Viz Odkazy.*)

Možné odpov?di k dopln?ní:

- „N?kdo jiný to ud?lá líp.“
- „Kdyby se líp postaral nebo se líp bránil, nestalo by se mu to.“
- „Musím se v?novat své rodin?, mám svoje starosti.“
- „Nejsem tu od toho, abych ho z toho tahal.“
- „A? si zajde k doktorovi, já nevím, jak mu pomoci.“
- „Kdyby víc k?i?el o pomoc, už by tam dávno nebyl. M?že si za to sám... jeho volba.“
- „Nejsem p?ece za to, jak je druhým, zodpov?dný.“
- „Každý svého št?stí str?jcem.“

1. Ve?te rozhovor o myšlenkách a postojích, které d?ti vymyslely, p?íp. o výše uvedených. M?žeme je nap?. napsat na tabuli, abychom je m?li p?ed sebou:
 - Jsou oprávn?né (kdy ano/ne)? (*N?kdy bychom pomoci cht?li, ale jde to t?žko, jindy ?ekneme, že pomoci nejde, a sami víme, že to tak úpln? není pravda. Kteroukoli z v?t mohl pravd?podobn? použít i Sama?an a mluvit p?itom pravdu.*)
 - M?že se takový postoj zm?nit? ?ím, nebo, kdo ho m?že zm?nit? (*V evangeliu Sama?an „byl hnuten soucitem“ — tzn. nejen, že zran?ného vid?l, ale také mu to nebylo jedno, osobn? se ho to dotklo a jednal, jak sám mohl.*)
 - Vybavíte si n?jaké situace, kdy naopak soucit s druhými zcela chybl (*nap?. genocida*)?
2. Pomoc ale neznamená vždycky jen um?t druhého zachránit. N?kdy opravdu nemáme pot?ebné znalosti, nebo ani záchrana není možná. Dá se i v takové situaci n?jak pomoci? (*Nap?. v nemoci,*

umírání, smutku, třízkostech — lze být nablízku; navštívit, promluvit, dát najevo, že není sám, pítínést n
co dobrého nebo pítkného, nco napsat, dát pítkrývku, odvést k lékaři...)

Kdo takto pomáhá? (Hospice, diakonie, pastorační pracovníci... pítátelé, my?)

Jaké máte sami zkušenosti s pomocí — kdy jste ji potřebovali (nebo někdo ve vašem okolí), kdy jste ji
mohli nabídnout (nebo byste mohli nabídnout)?

Konkrétní pítíklady: Předložíme díttem fotografie a letáky různých pomáhajících organizací např.
hospic Cesta domů, Lékaři bez hranic, Asociace samaritánů, Charita, Diakonie — necháme dít, aby
sami zjistily, co konkrétní organizace dělají, jak jejich pomoc prakticky vypadá a co obnáší. (M
žeme použít i video viz Odkazy.)

3. Někdy si člověk nemůže ří nedovede říct o pomoc (polomrtvý v Ježíšově podoběnství zřejmě nemohl
dítlat nic).

Kdy může být těžké, říct si o pomoc? (Fyzická neschopnost; nepítznání si problému; obava, že to
nikam nevede; špatná zkušenost — nedítvít; není komu...)

Zkuste každý říct, s ím byste potřebovali pomoc.

(Pokud je ve skupině kamarádské prostředí a vzájemná dítvít, mohou dít i uítitel mluvit o sobě,
jinak je možné třeba rozdat na papírku „role“ a každý může zkusit vyjádřit prosbu o pomoc z pozice p
ítílené role.)

4. Někdy je dobré odmítnout požadovanou pomoc, ale namísto toho pomoci jinak.

Napadají vás takové situace? (Např. když se alkoholik dožaduje alkoholu, je lépe doprovodit ho na lé
ení; když se člověk bez domova dožaduje peněz, můžeme mu nabídnout jídlo; když se dít dožaduje
zavázání tkaníky, můžeme ho to naučit...)

Můžeme předložit díttem tyto a další sporné situace nejprve bez řešení a nechat je, aby vymyslely, jak
opravdu dobře pomoci.

5. Od koho byste rozhodně řekali, že vám pomůže a proč?

(Rodina, pítátelé, farář/faráka, lidé ze sboru, spoluřáci, cizinec, Rom ze sousedství...?)

Komu bychom vždycky samozřejmě pomohli my? (I my máme lidi bližší a vzdálenější a poítáme s t
mi nejbližšími, s jejich pomocí a s tím, že bychom jim pomohli. Ježíš tenhle pohled na svět trochu p
evrací. Ne pítedevším blízcí si pomáhají — ale pítedevším ti, komu pomohu, jsou blízcí.)

Jmenujte pítíklady rozdtlení my — oni a pítležitosti, pít nichž se takové rozdtlení dá pítekonat. (Křes
ané — nevítíci; evangelíci — katolíci; řeši — cizinci; moje parta ve škole — druhá parta...)

Závř: Pro se Ježíš a zákoník shodli na tom, že Samařan byl bližní, i když to byl cizinec? Kdybyste mřli
napsat do encyklopedie heslo „bližní“, co by tam urřitě mřlo být?

Jmenujte situace (ze života i ze života sboru), kdy jste bližními a proč.

Zdřazníme konkrétní momenty milosrdenství — konkrétní službu a vzájemnou výpomoc, o níž víme, konkrétní odpuštění, pozdravení pokoje v bohoslužbě, konkrétní diakonický projekt, brigádu... zdřazníme nutnost tyto chvíle hledat a tvořit.

(Můžeme se případně vrátit k úvodním myšlenkám kolemjdoucích a společně vymyslet, jak by to vypadalo, kdyby byl takový člověk hnut soucitem stejně jako milosrdný Samaritán. Např.: „Musím se vnovat své rodině, mám svoje starosti... ale možná má ten zbitý taky rodinu, která na něho čeká...nebo naopak nemá vůbec nikoho, kdo by mu pomohl.“ — Jde o zachycení soucitu.)

Práce s obrazem

Ukažte dětem dostatečně velkou a zdařilou reprodukci van Goghova Milosrdného Samaritána (viz *Odkazy*).
Veďte rozhovor:

- Co vás na první pohled na obraze zaujme? (Každé zmíněné myšlenky vnujíme prostor — proč nás to zaujalo, proč je to asi namalované zrovna tak, šlo by to i jinak?)
- Kolik je na obraze postav a co dělají? (Jde o to dkladně si ho prohlédnout, všimnout si i malých postav kněze a levity.)
- Vyzkoušejte si postoje a výrazy jednotlivých postav (můžeme vyzkoušet i postavit „živý obraz“). Jak se v jednotlivých rolích cítíme, co vidíme, co nás při tom napadá? Jak bychom se cítili lépe?
- Všimněte si zbitého — zkuste popsat jeho výraz. Zkuste popsat jeho myšlenky.
- Všimněte si, jak Samaritán nese tíhu druhého člověka, jak se namáhá, aby mu pomohl. Jak by mu to šlo lépe, kdyby pomáhal ještě někdo, kdyby měl lepší vybavení, třeba vozík... (Zde můžeme hovořit o konkrétních projektech, které potřebují naši pomoc, aby mohly nést tíhu a pomáhat.)
- Chybí na obraze něco? Co byste doplnili?
- Kde by takový obraz mohl nebo měl viset a proč? (Nemocnice, škola, úřad, obývací pokoj...)

Průběh

- J. S. Bach napsal tři kantáty inspirované podobností (BWV 77 *Du sollt Gott, deinen Herren, liebe*; BWV 33 *Allein zu dir, Herr Jesu Christ*; BWV 164 *Ihr, die ihr euch von Christo nennet*). Jsou dostupné na youtube. Probíraného tématu se týká asi nejvíce poslední jmenovaná.
- Knížka *Vítkovy prázdniny* (Pavel Domin, Středokluky: Zdeněk Susa, 1995) — povídka o přátelství evangelického a katolického chlapce z doby pronásledování nekatolíků na Litomyšlsku před vydáním tolerančního patentu. Jsou tam momenty, kdy chlapci navzdory tomu, co je rozdíluje, jeden druhému pomohou, snad dokonce zachrání život.
- Každý rok bývá udělována Cena Michala Velíška za hrdinskou pomoc. Michal Velíšek se v roce 2005 zastal neznámé ženy, kterou někdo ohrožoval pistolí a sám byl při tom zastřelen. Na www.adra.cz jsou informace o této ceně i krátká videa představující oceněné lidi.

Liturgie

Písně

Svítá: 387 — *Za ty, kdo hladem trpí*; 233 — *Odpusť*; 364 — *Nové přikázání*; 467 — *Ubi caritas*; 405 — *Milosrdný samaritán*; 176 — *Má duše Boha velebí*

Haleluja Amen: 36 — *Pán Bůh je síla má* (BTS 42)

Biblický text k zapamatování

Sdílejte se s bratřimi v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství. Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. (12,13.15)

Modlitba

Pane, Ježíši Kriste, děkujeme, že jsi blízko a že nás máš rád. Pomoz nám, abychom se máme rádi mezi sebou, a žijeme, jak se ti líbí. Pomoz nám vidět, komu a jak můžeme pomoci — dej, abychom to dovedeme. Amen.

Odkaz na pracovní list

[14 Dát se pohnout milosrdenstvím](#)

Odkaz na píseň

[Za ty, kdo hladem trpí a bídou, prosíme](#)

[Odpusť, že dnes tak jako včera](#)

[Nové přikázání \(SV364\)](#)

[Ubi caritas et amor](#)

[Milosrdný samaritán \(SV405\)](#)

[Má duše Boha velebí, chválu vzdává](#)

[Pán Bůh je síla má \(BTS42\)](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

[Předškolní](#)

Katechetické cykly

[Církevní rok](#)

Biblický odkaz (kat)

[Lukáš 10,25–37](#)

[Leviticus 19,18](#)

[Leviticus 25,11–18](#)

[Matouš 5,43–44](#)

[Matouš 22,34–40](#)

[Marek 12,28–34](#)

[Římanům 13,8–10](#)

[Galatským 5,14](#)

[List Jakubův 2,8](#)

[1 Janova 5,1–8](#)